

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2011-07-20
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
13593-11
Enhet 12

KONKURRENSVERKET	
2011-07-22	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SÖKANDE

Stockholms Markteknik AB, 556735-4187
Skyttbrinksvägen 29 F
147 39 Tumba

MOTPART

Stockholms Stad, Exploateringskontoret, Miljö och teknik
Box 8189
104 20 Stockholm

Ombud

Malin Lindvall
Stadsledningskontoret, juridiska avdelningen
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Stockholm Markteknik AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 147490

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGUND OCH YRKANDEN M.M.

Exploateringskontoret i Stockholms stad (exploateringskontoret) har genomfört en upphandling av entreprenadarbete rubricerad ”Västra Årstadal, Sjövikstorget etapp 4”, diarienummer E2011-006-00840. Upphandlingen har genomförts genom ett förenklat förfarande. Enligt tilldelningsmeddelande den 22 juni 2011 avser Stockholms stad att sluta avtal med en annan leverantör än Stockholms Markteknik AB.

Stockholms Markteknik AB ansöker hos förvaltningsrätten om överprövning av nämnda upphandling, och yrkar i första hand att det vinnande anbudet ska förkastas och att Stockholms Marktekniks anbud ska antas som det mest fördelaktiga, och i andra hand att upphandlingen görs om så att en rättvis prisjämförelse mellan anbuderna kan genomföras. Som grund för sin ansökan anför Stockholms Markteknik AB i huvudsak följande. Vinnande anbud innehåller en prissättning som omöjliggör rättvisande jämförelse mellan inkomna anbud och strider mot 12 kap. 3 § LOU. Till anbudet skulle en prissatt mängdförteckning samt en kompletterande åprislista bestående av 26 olika timpriser bifogas. I det vinnande anbudet har 21 av timpriserna prissatts med en krona per timme. Man har bland annat prissatt stensättare, rörläggare och träarbetare till vardera en krona per timme, men en anläggningsarbetare till 550 kronor per timme. Av fem inkomna anbud har fyra stycken gett in likvärdiga priser på ändrings- och tilläggsarbeten. Skillnaden mellan det dyraste och det billigaste av dessa fyra anbud är 215 250 kronor. Det vinnande anbudet innehåller ett antal poster prissatta till en krona per enhet, medan övriga anbudslämnare inkommit med en seriös prissättning per enhet. Som framgår av anteckningar från exploateringskontorets anbudsmöte med den vinnande anbudsgivaren anser exploateringskontorets företrädare själva att det är tveksamt att ange priser på detta vis och att åprislistan är olämpligt formulerad. Med detta som grund borde exploateringskontoret ha tillämpat 12 kap. 3 § LOU och

förkastat anbudet. Att anbudsvinnaren anser att dess personal har en sådan bredd att de klarar av de relevanta arbetena är en irrelevant förklaring som inte kan gälla för att vara ett tillfredsställande svar enligt 12 kap. 3 § LOU. Exploateringskontoret har mot bestämmelsen i 1 kap. 9 § LOU inte behandlat leverantörerna på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

Exploateringskontoret bestrider bifall till ansökan på i huvudsak följande grunder. Exploateringskontoret har inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan bestämmelse i LOU. Till tilldelningsbeslutet har som bilaga 2 bifogats en handling som fanns med i förfrågningsunderlaget och som innehåller en redovisning av tillvägagångssättet vid anbudsprovningen. Av handlingen framgår att lägst pris har tillämpats som grund för tilldelning av kontraktet, och även utvärderingen av priset redovisas. Med tillämpning av utvärderingsmodellen har bolaget med det lägsta anbudspriset tilldelats uppdraget. Den prislista som Stockholms Markteknik AB invänder mot avser priser för ÄTOR, ändrings- och tilläggsarbeten (posten A2 i utvärderingsmodellen). Inför tilldelningen har anbudsmöte ägt rum med bolaget som hade det lägsta anbudspriset och en förklaring har begärts om prissättningen för ändrings- och tilläggsarbeten. Av protokollet från mötet följer att det är typen av arbeten som ska vara avgörande för tillämpningen av prislistan; för stensättning är det prislistan för stensättare med en krona per timme som gäller och att prislistan tillämpas korrekt kommer att följas upp av stadens byggledare. Detta gäller all prissättning, även den för maskiner. 12 kap. 3 § och dess motsvarighet för förenklade upphandlingar 15 kap. 17 § LOU reglerar endast under vilka förutsättningar en upphandlande myndighet, som finner ett pris onormalt lågt, får förkasta ett anbud. Staden har inte övervägt att förkasta anbudet och bestämmelsen är i och med det inte tillämplig. Någon omständighet som visar att upphandlingen genomförts i strid mot LOU har inte framkommit i målet. Leverantörerna har behandlats på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, anbuderna har utvärderats i enlighet med förfrågnings-

underlagets förutsättningar och upphandlingen har genomförts på ett öppet sätt.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

En upphandlande myndighet får, enligt 15 kap. 17 § LOU, förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

I 16 kap. 1 § LOU anges att en leverantör som anser sig lidit skada eller kunna komma att lida skada får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 eller 15 § (ansökan om överprövning).

Av 16 kap. 5 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlagets dokument "Prövning och utvärdering av entreprenadanbud lägstaprimodell; Västra Årstadal, Sjövikstorget etapp 4" ges bland annat följande information.

"Prövningen och utvärdering av anbud som inkommit i rätt tid kommer att ske enligt nedan.

1. Prövning av att kraven på anbudsgivaren uppfylls (kvalificeringskrav).
2. Prövning av att kraven på uppdraget uppfylls.

3. Utvärdering av justerat anbudspris för de anbud som uppfyller kraven enligt punkten 1 och 2 ovan och rangordning av dessa efter pris. Den upphandlande enheten kommer att anta det anbud som har lägsta pris.”

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om exploateringskontorets beslut att anta det vinnande anbudet är förenligt med de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag.

Enligt bestämmelsen i 15 kap. 17 § LOU får en upphandlande myndighet förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Att den upphandlande myndigheten, exploateringskontoret, om den finner att priset är onormalt lågt, får förkasta ett anbud innebär inte med nödvändighet ett krav på att myndigheten *ska* förkasta anbudet. Anbudet får förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. Exploateringsnämnden har i det aktuella fallet erhållit en nöjaktig muntlig förklaring till prissättningen och inte funnit att priset är onormalt lågt. Bestämmelsen i 15 kap. 17 § LOU är därmed inte tillämplig i målet.

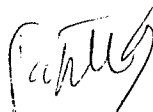
Staden har använt sig av den modell för utvärdering av anbud som anges i förfrågningsunderlaget och antagit anbudet med lägst pris. Modellen som sådan kan inte anses strida mot någon av de unionsrättsliga principerna eller bestämmelserna i LOU.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att Stockholms Markteknik AB inte har visat att exploateringsnämnden har handlat i strid med LOU. Stockholms Markteknik AB:s ansökan om ingripande enligt LOU ska därför avslås.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM
2011-07-20

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Patrik Ernby

Förvaltningsrättsassessor

Föredragande har varit Johanna Sjöstrand.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU